



26.2.2015

FIVA 35/02.04/2014

Julkinen

Sp-Rahastoyhtiö Oy
Tammasaarenkatu 1
00180 HELSINKI

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:ssä tarkoitettu rikemaksu

1 Päätös

Finanssivalvonta määrää Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla Sp-Rahastoyhtiö Oy:lle (jäljempänä rahastoyhtiö) rikemaksun sen johdosta, että rahastoyhtiö on laiminlyönyt noudattaa arvopaperimarkkinalain (746/2012) 9 luvun 9 §:n 1 momentissa ja arvopaperimarkkinalain (495/1989) 2 luvun 9 §:n 3 momentissa omistus- ja ääniosuuksien ilmoittamiselle säädettyä määräaika.

Rahastoyhtiön hallinnoimien Säästöpankki Kotimaa ja Säästöpankki Pienyhtiöt -sijoitusrahastojen yhteenlaskettu ääniosuus pörssiyhtiö Affecto Oyj:ssä ylitti viisi prosenttia 8.5.2013. Rahastoyhtiö teki liputusilmoituksen Finanssivalvonnalle ja Affecto Oyj:lle 25.10.2013. Liputusilmoitus olisi pitänyt tehdä viimeistään 10.5.2013.

Säästöpankki Kotimaa -sijoitusrahaston omistus- ja ääniosuus Affecto Oyj:ssä ylitti viisi prosenttia 8.10.2013. Rahastoyhtiö teki liputusilmoituksen Finanssivalvonnalle ja Affecto Oyj:lle 28.10.2013. Liputusilmoitus olisi pitänyt tehdä viimeistään 9.10.2013.

Rikemaksu on suuruudeltaan kaksikymmentätuhatta (20 000) euroa ja se määrätään maksettavaksi valtiolle. Rikemaksun täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus.

Finanssivalvonnan johtokunta on tehnyt päätöksen rikemaksun määräämisestä 25.2.2015 pidetyssä kokouksessa.

2 Kuuleminen

Finanssivalvonta on varannut 5.1.2015 päivätyllä kirjeellään rahastoyhtiölle hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti ennen asian ratkaisemista tilaisuuden lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Rahastoyhtiö on antanut vastauksensa 28.1.2015 päivätyllä kirjeellä.



26.2.2015

FIVA 35/02.04/2014

Julkinen

3 Päätöksen perustelut

3.1 Ilmoitusvelvollisuus

Sovellettavat säännökset

Arvopaperimarkkinalain (746/2012, jäljempänä AML) 9 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan se mitä 9 luvussa säädetään osakkeenomistajasta, koskee myös osakkeenomistajaan rinnastettavaa henkilöä. 2 momentin mukaan osakkeenomistajaan rinnastetaan henkilö, joka käyttää määräysvaltaa osakkeenomistajassa ja muu henkilö, jonka 5 tai 6 §:ssä tarkoitettu tai 7 §:ssä säädetyllä tavalla mukaan luettu osuus kohdeyhtiössä muuttuu.

AML 9 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan osakkeenomistajan on ilmoitettava omistus- ja ääniosuutensa kohdeyhtiölle ja Finanssivalvonnalle (*liputusilmoitus*), kun osuus saavuttaa tai ylittää taikka vähenee alle 5, 10, 15, 20, 25, 30, 50 tai 90 prosentin taikka kahden kolmasosan kohdeyhtiön äänimäärästä tai osakkeiden kokonaismäärästä.

AML 9 luvun 9 §:n 1 momentin mukaan liputusilmoitus on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin viimeistään seuraavana kaupankäyntipäivänä sen jälkeen, kun osakkeenomistaja sai tietää tai hänen olisi pitänyt tietää tapahtuneesta hankinnasta tai luovutuksesta, mahdollisuudestaan käyttää äänioikeutta tai tehdystä oikeustoimesta, jonka vuoksi hänen omistus- ja ääniosuutensa on muuttunut tai muuttuu oikeustoimen toteutessa edellä 5 §:ssä säädetyllä tavalla.

AML 19 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan AML:lla kumotaan arvopaperimarkkinalaki (495/1989), jäljempänä kumottava laki (VAML).

AML 19 luvun 5 §:n siirtymäsäännöksen mukaan liputusilmoituksen tekemistä koskevan 9 luvun 9 §:n 1 momentissa säädetyn määräajan sijasta kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta syntyvään ilmoitusvelvollisuuteen sovelletaan, mitä kumottavassa laissa on säädetty ilman aiheetonta viivytystä tapahtuvasta ilmoitusvelvollisuudesta.

VAML 2 luvun 9 §:n 3 momentin mukaan liputusilmoitus on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun osakkeenomistaja tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää oikeustoimesta, jonka vuoksi hänen omistusuutensa saavuttaa tai ylittää säädetyn rajan taikka vähenee sen alle.

Sijoitusrahastolain (48/1999, jäljempänä SRL) 25 §:n 1 momentin mukaan sijoitusrahaston varat kuuluvat rahasto-osuudenomistajille. Rahasto-osuudenomistajat eivät vastaa henkilökohtaisesti sijoitusrahastoa koskevista velvoitteista. 3 momentin mukaan rahastoyhtiö edustaa omissa nimissään sijoitusrahastoa.



26.2.2015

FIVA 35/02.04/2014

Julkinen

Rahastoyhtiön menettely

Rahastoyhtiön hallinnoimien Säästöpankki Kotimaa ja Säästöpankki Pienyhtiöt -sijoitusrahastojen yhteenlaskettu ääniosuus kohdeyhtiö Affecto Oyj:ssä ylitti viisi prosenttia (5,51 %) 8.5.2013 tehtyjen osakeostojen seurauksena. Affecto Oyj:n osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena NASDAQ OMX Helsinki Oy:n ylläpitämällä säännellyllä markkinalla. Rahastoyhtiö teki liputusilmoituksen Finanssivalvonnalle ja Affecto Oyj:lle 25.10.2013.

Säästöpankki Kotimaa -sijoitusrahaston omistus- ja ääniosuus Affecto Oyj:ssä ylitti viisi prosenttia (5,96 %) 8.10.2013 tehtyjen osakeostojen seurauksena. Rahastoyhtiö teki liputusilmoituksen Finanssivalvonnalle ja Affecto Oyj:lle 28.10.2013.

Rahastoyhtiön kuulemiskirjeeseen antaman vastauksen mukaan liputusilmoitusten myöhästyminen oli aiheutunut inhimillisestä virheestä sekä seurantajärjestelmässä olleesta puutteesta. Rahastoyhtiö selvitti vastauksessaan toimenpiteitä, jotka se oli toteuttanut liputusilmoitusten myöhästymisen estämiseksi.

Rahastoyhtiön menettelyn arviointi

Rahastoyhtiö on AML 9 luvun 4 §:n tarkoittama osakkeenomistajaan rinnastettava henkilö. Rahastoyhtiö edustaa SRL 25 §:n 3 momentin mukaan omista nimissään sijoitusrahastoa.

Rahastoyhtiö on laiminlyönyt hallinnoimiensa sijoitusrahastojen omistus- ja ääniosuuksien muutoksia Affecto Oyj:ssä koskevien liputusilmoitusten tekemisen AML (746/2012) 9 luvun 9 §:n 1 momentissa ja VAML (495/1989) 2 luvun 9 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa.

Rahastoyhtiön hallinnoimien Säästöpankki Kotimaa ja Säästöpankki Pienyhtiöt -sijoitusrahastojen yhteenlaskettu ääniosuus pörssiyhtiö Affecto Oyj:ssä ylitti viisi prosenttia 8.5.2013. Rahastoyhtiö teki liputusilmoituksen 25.10.2013. Liputusilmoitus olisi pitänyt tehdä viimeistään 10.5.2013. Liputusilmoitus oli yli viisi kuukautta myöhässä.

Säästöpankki Kotimaa -sijoitusrahaston omistus- ja ääniosuus Affecto Oyj:ssä ylitti viisi prosenttia 8.10.2013. Rahastoyhtiö teki liputusilmoituksen 28.10.2013. Liputusilmoitus olisi pitänyt tehdä viimeistään 9.10.2013. Liputusilmoitus oli 13 kaupankäyntipäivää myöhässä.

Rahastoyhtiön menettely on ollut huolimaton.



26.2.2015

FIVA 35/02.04/2014

Julkinen

3.2 Rikemaksun määrääminen

Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008, jäljempänä FivaL) 38 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo AML:n 15 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä. AML 15 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan tällaisia säännöksiä ovat muun muassa AML 9 luvun 5 ja 9 §:ien säännökset huomattavien omistus- ja ääniosuuksien ilmoitusvelvollisuudesta.

Rahastoyhtiö pyysi vastauksessaan, että Finanssivalvonta ottaa mahdollisen rikemaksun määräämisen edellytyksiä ja rikemaksun määrää arvioidessaan huomioon, että edellä mainitut omistustiedot olivat koko ajan sijoittajien saatavilla ja, että rahastoyhtiö havaitsi liputusilmoituksen myöhästymisen itse ja välittömästi virheen havaittuaan korjasi prosessinsa toimiviksi.

FivaL:n 42 §:n 1 momentissa säädetään perusteista, joilla Finanssivalvonta voi jättää rikemaksun määräämättä.

Finanssivalvonta katsoo, että rahastoyhtiön oma-aloitteiset korjaavat toimenpiteet virheen havaitsemisen jälkeen eivät em. lainkohdan mukaan yksistään ole riittävä peruste rikemaksun määräämättä jättämiselle.

Finanssivalvonta toteaa lisäksi, että liputusvelvollisuutta koskevan sääntelyn tavoitteena on edistää liikkeeseenlaskijan omistus- ja äänivaltarakenteen sekä siinä tapahtuvien muutosten läpinäkyvyyttä. Liputusvelvollisuuden perusteella julkistettavat tiedot voivat myös vaikuttaa kohdeyhtiön arvopaperien arvoon. Omistustietojen ilmoittaminen kerran kuukaudessa kohdeyhtiön kotisivuilla ei korvaa erillisiä ilman aiheetonta viivytystä julkistettavia liputusilmoituksia.

Finanssivalvonta toteaa, ettei asiassa ole tullut esille FivaL:n 42 §:n 1 momentissa tarkoitettuja seikkoja, joiden perusteella Finanssivalvonta voi jättää rikemaksun määräämättä.

FivaL:n 38 §:n 2 momentin mukaan rikemaksun suuruus perustuu kokonaisarviointiin. Rikemaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja kesto aika. Oikeushenkilölle määrättävä rikemaksu on vähintään 5 000 euroa ja enintään 100 000 euroa.



26.2.2015

FIVA 35/02.04/2014

Julkinen

Finanssivalvonta on suorittamansa kokonaisarviointin perusteella, jossa se on huomionnut erityisesti viivästysten määrän ja kestoajan, liputusvelvollisuuden seurannan järjestämisen laiminlyönnin sekä rahastoyhtiön aseman Finanssivalvonnan valvottavana määrännyt rikemaksun, joka on suuruudeltaan kaksikymmentätuhatta (20 000) euroa.

FINANSSIVALVONTA

Anneli Tuominen
johtaja

Pirjo Kyyrönen
johtava lakimies
johtokunnan sihteeri

Lisätietoja antaa

johtava neuvonantaja Sonja Lohse, puh. 010 831 5311

Liite

Valitusosoitus



26.2.2015

FIVA 35/02.04/2014

Julkinen

Liite päätökseen

Valitusosoitus

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta markkinaoikeudelta valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin. Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene. Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeudelle.

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava markkinaoikeudelle, on ilmoitettava

1. päätös, johon muutosta haetaan,
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
3. perusteet, joilla muutosta vaaditaan,
4. valittajan nimi ja kotikunta sekä
5. puhelinnumero ja postiosoite, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan valittajalle toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä

1. päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä,
2. todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta sekä
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu päätöksen tehneelle viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirjansa, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti markkinaoikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos markkinaoikeus niin määrää.



26.2.2015

FIVA 35/02.04/2014

Julkinen

Jos viranomaiselle toimitetussa sähköisessä asiakirjassa on selvitys asiamiehen toimivallasta, asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa. Markkinaoikeus voi kuitenkin määrätä valtakirjan toimitettavaksi, jos sillä on aihetta epäillä asiamiehen toimivaltaa tai sen laajuutta.

Valituskirjelmä voidaan toimittaa markkinaoikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettäjä käyttäen. Postittaminen tai kirjelmän toimittaminen lähetin välityksellä on lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava markkinaoikeuteen viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös sähköisessä muodossa. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on ennen valitusajan päättymistä käsiteltävissä muodossa markkinaoikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä. Sähköinen viesti toimitetaan viranomaiselle lähettäjän omalla vastuulla.

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 244 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Yhteystiedot

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
Puhelin 029 56 43300
Faksi 029 56 43314
Sähköposti markkinaoikeus@oikeus.fi